

Sygnatura akt III C 721/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

częściowo zaoczny wobec pozwanego T. K.

Dnia, 28 listopada 2023 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sebastian Otto

Protokolant: sekretarz sądowy Agnieszka Brutkowska

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2023r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa A. O.

przeciwko G. J., T. K., Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Gryfinie

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Gryfinie kwotę 3 600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt III C 721/23

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 listopada 2023 r.

Pozwem z dnia 28 maja 2023 r. powód A. O. wniósł pozew przeciwko Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie – G. J. o zwolnienie zajętego pojazdu (samochodu marki O. (...) o numerze VIN (...)) spod egzekucji na podstawie art. 841 k.p.c., który został zajęty przez pozwanego komornika w sprawie egzekucyjnej o sygnaturze akt Kms 78/22.

W uzasadnieniu żądania pozwu strona powodowa wskazała, że w dniu 25 listopada 2022 r. powód zakupił ww. pojazd od T. K.. Na umowie widniała informacja, że pojazd jest zwolniony od wad prawnych. Wobec tego powód nie miał świadomości w trakcie zakupu jak i po, że komornik dokonał zajęcia ruchomości w postaci samochodu osobowego. O tym fakcie dowiedział się dopiero z pisma od komornika. Komornik dokonał zajęcia cztery dni po zakupie pojazdu przez powoda. Nie zna sprzedającego osobiście i nie miał wiedzy, że sprzedający jest zadłużony. Złożył skargę na czynności komornika, która została oddalona i pouczone go o możliwości złożenia pozwu osoby trzeciej o zwolnienie pojazdu spod egzekucji komorniczej.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i wskazał, że powód wytaczając powództwa przeciwegzekucyjne winien pozwać wierzyciela – Sąd Rejonowy w Gryfinie Windykacja (...), a nie organ egzekucyjny prowadzący postępowanie. Ponadto Sąd Rejonowy w Gryfinie w sprawie o sygn. akt I C 178/23 prawomocnie oddalił

skargę powoda na dokonane przez komornika zajęcia pojazdu. W treści odpowiedzi na skargę komornik wskazał, że na podstawie informacji z C. dokonano w dniu 29 listopada 2022 r. zajęcia pojazdu O. (...) o numerze rejestracyjnym (...). W związku z uzyskaniem informacji o rzekomej sprzedaży przedmiotowego pojazdu zawiadomiono w dniu 1 lutego 2023 r. powoda o przysługującej mu możliwości wytoczenia powództwa w trybie art. 841 k.p.c. W ocenie pozwanego nabywca nie dokonał należytej staranności i nie zweryfikował w wydziale komunikacji, czy pojazd nie jest przedmiotem postępowania egzekucyjnego. Dodatkowo umowa, na podstawie której „przeniesiono własność” pojazdu posiada datę pewną 31 stycznia 2023 r. (pieczęć wydziału komunikacji). Kupujący nie zachował określonego terminu do zgłoszenia nabycia pojazdu, pomimo tego, że termin był wydłużony do 60 dni. Podatek został uiszczony dopiero 7 lutego 2023 r., a zgodnie z przepisami kupujący ma 14 dni na zapłatę podatku od momentu nabycia pojazdu. Przedłożone przez powoda dokumenty nie dają zatem rękojmi, że do faktycznego nabycia pojazdu doszło w dniu 25 listopada 2022 r.

Pismem z dnia 20 lipca 2023 r. powód A. O. zmodyfikował powództwo w ten sposób, że w miejsce pozwanego winien być wierzyciel występujący w postępowaniu egzekucyjnym (sygn. akt Kms 78/22) oraz z ostrożności procesowej dłużnik T. K..

Postanowieniem z dnia 4 sierpnia 2023 r. Sąd Rejonowy w Gryfinie na podstawie art. 44² pkt 1 k.p.c. przedstawił akta Sądowi Okręgowemu w Szczecinie w celu przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Natomiast Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2023 r. wyznaczył do rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie.

Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Gryfinie w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany zakwestionował roszczenie powoda zasady. Wskazał, że na uwagę zasługuje fakt, że zgłoszenie nabycia pojazdu nastąpiło w dniu 31 stycznia 2023 r., a do rzekomego nabycia pojazdu miał dojść w dniu 25 listopada 2022 r. Ponadto Sąd Rejonowy w Gryfinie w sprawie o sygn. akt I C 178/23 prawomocnie oddalił skargę powoda na dokonane przez komornika zajęcia pojazdu. Na uwagę zasługuje również fakt, że podatek został uiszczony dopiero 7 lutego 2023 roku i biorąc pod uwagę tę okoliczność uznać należy, że nabycie pojazdu nie mogło nastąpić wcześniej niż 24 stycznia 2023 r.

T. K. nie złożył odpowiedzi na pozew.

Ustalenia faktyczne.

W dniu 29 listopada 2022 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie G. J. zajął ruchomość O. (...) numer rejestracyjny (...), numer VIN (...), rok produkcji 2011. Tego samego dnia zawiadomiono na piśmie dłużnika T. K. o zajęciu ruchomości. Zawiadomienie zostało doręczone dłużnikowi w dniu 1 grudnia 2022 r. T. K. po otrzymaniu tego zawiadomienia napisał wiadomość e-mail do komornika, iż sprzedał zajęętą ruchomość.

Komornik Sądowy 5 grudnia 2022 r. wezwał T. K. do nadesłania dokumentów sprzedaży pojazdów zawierających datę pewną (np. pieczęć wydziału komunikacji) pod rygorem zawiadomienia prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. Wezwanie zostało doręczone 7 grudnia 2022 r.

W wiadomości e-mail do komornika z dnia 17 stycznia 2023 r. dłużnik T. K. poinformował, że kupujący ma problem z przerejestrowaniem pojazdu, gdyż auto widnieje jako zajęte przez komornika, wskazując, że sprzedał pojazd po uregulowaniu zobowiązań i nie był on wówczas zajęty przez komornika. Kopię umowy sprzedaży samochodu z pieczęcią Starostwa Powiatowego w G. (o treści: zawiadomiono w dniu 26 stycznia 2023 r. o zbyciu pojazdu nr rej. (...)) przedłożono komornikowi dopiero w dniu 28 stycznia 2023 r.

Dowód:

- protokół zajęcia ruchomości, k. 7,

- zawiadomienie dłużnika, k. 19 akt komorniczych,
- wiadomość e-mail, k. 24 akt komorniczych,
- pismo komornika, k. 25 akt komorniczych,
- wiadomość e-mail z dnia 17 stycznia 2023 r., k. 31 akt komorniczych,
- umowa sprzedaży z pieczęcią starostwa, k. 32 akt komorniczych.

A. O. zgłosił nabycie pojazdu O. (...) o nr rej. (...) w Urzędzie Miasta S. w dniu 31 stycznia 2023 r.

Dowód:

- umowa z pieczęcią UM S., k. 6.

Pismem z dnia 1 lutego 2023 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gryfinie G. J. zawiadomił A. O., że w dniu 29 listopada 2022 r. dokonał zajęcia pojazdu O. (...) o nr rej. (...). Ponadto poinformował, że w toku postępowania uzyskał informację, że przedmiotowe zajęcie może naruszać jego prawa i pouczono go, że osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jego prawa (art. 841 § 1 kpc) O zwolnienie ruchomości spod egzekucji osoba trzecia może zwrócić się bezpośrednio do wierzyciela. Pismo to zostało doręczone A. O. w dniu 3 lutego 2023 r.

Dowód:

- zawiadomienie A. O., k. 8.

Pismem z dnia 8 lutego 2023 r. A. O. złożył skargę na czynności komornika. Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2023 r. Sąd Rejonowy w Gryfinie oddalił tę skargę, które zostało doręczone A. O. pismem z dnia 17 maja 2022 r., które zawierało również pouczenie o treści art. 845 § 2³.

Dowód:

- skarga na czynności komornika, k. 36v akt komorniczych,
- pismo SR w Gryfinie, k. 9,
- postanowienie z dnia 11 kwietnia 2023 r., k. 10.

Rozważania prawne.

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na oddalenie.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony oraz dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy komorniczej o sygnaturze Kms 78/22, o które zawniósł powód. Sąd powziął zastrzeżenie, iż umowa sprzedaży samochodu marki O. (...) z dnia 25 listopada 2022 r. nie została zawarta w tym dniu z uwagi na to, że zawiadomienie o zbyciu nastąpiło dopiero 26 stycznia 2023 r. w Starostwie Powiatowym w G. przez T. K., a ogłoszenie nabycia dopiero w dniu 31 stycznia 2023 r.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi art. 841 k.p.c., który stanowi, że osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa (§ 1). Jeżeli dłużnik zaprzecza prawu powoda, należy oprócz wierzyciela pozwać również dłużnika (§ 2). Powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych (§ 3). Inny termin, o którym mowa w § 3 został przewidziany w art. 845 § 2³ - w przypadku złożenia przez

osobę trzecią skargi na zajęcie, miesięczny termin do wniesienia powództwa, o którym mowa w art. 841 § 1, zaczyna biec dla tej osoby od dnia doręczenia jej postanowienia oddalającego skargę.

Powód nie przedstawił dowodu, który potwierdziłby, kiedy zostało doręczone mu postanowienie z dnia 11 kwietnia 2023 r. ani nie zawniósł o wypożyczenie akt sprawy o sygn. akt I C 178/23 Sądu Rejonowego w Gryfinie, które by to umożliwiły. Jednocześnie Sąd nie uznał za słuszne powoływanie takiego dowodu z urzędu. Działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia. Ocena tej wyjątkowości sytuacji musi odnosić się do konkretnych okoliczności danej sprawy, a jednocześnie powinna pozostawać w zgodzie z celem i zasadami procesu (A. Turczyn [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz aktualizowany, red. O. M. Piaskowska, LEX/el. 2023, art. 232).

Zakładając jednak, że powód dotrzymał terminu na wniesienie powództwa o zwolnienie zajętego pojazdu spod egzekucji z uwagi na to, że pismo doręczające postanowienie o oddaleniu skargi datowane jest na 17 maja 2023 r., a powód wniósł pozew 9 czerwca 2023 r., to celem procesu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy umowa sprzedaży pojazdu O. (...) faktycznie została zawarta 25 listopada 2022 r. Powództwo ekscydencyjne wytacza się wówczas, gdy naruszono prawa podmiotowe osoby trzeciej (zarówno bezwzględne, jak i względne) w postępowaniu egzekucyjnym. Naruszenie praw, o których stanowi art. 841 § 1 k.p.c., odnosi się tylko do naruszenia praw majątkowych. Spośród praw bezwzględnych, których naruszenie uprawnia do poszukiwania ochrony na podstawie art. 841 § 1, w pierwszej kolejności wymienia się - z uwagi na jego charakter i najpełniejszą treść - prawo własności oraz współwłasność jako stanowiącą odmianę własności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2016 r., V CSK 372/15). Kwestią dowodową jest natomiast ustalenie, czy osobie trzeciej przysługuje prawo własności do zajętego przedmiotu i czy zostało ono naruszone przez egzekucję.

Kluczowe dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie było to, że powód nie po raz pierwszy kupował pojazd na własność, a pomimo tego udał się do Urzędu Miasta S. ze zgłoszeniem nabycia dopiero 31 stycznia 2023 r. Trafne w tym zakresie jest również twierdzenie pozwanego, iż podatek został uiszczony dopiero 7 lutego 2023 r. i biorąc pod uwagę tę okoliczność uznać należy, że nabycie pojazdu nie mogło nastąpić wcześniej niż 24 stycznia 2023 r.

Wskazać należy, że zeznania powoda wzbudziły uzasadnione wątpliwości co do tego, czy umowa ta nie została sporządzona w celu obejścia prawa i uniknięcia konsekwencji prawnych przez T. K.. W szczególności, że z zeznań powoda wynika, że o możliwości zakupu przedmiotowego pojazdu poinformował go dobry kolega M. z Lombardu w D., którego nazwiska nie był w stanie sobie przypomnieć. Podobnie nie mógł sobie przypomnieć nazwiska innego kolegi z warsztatu samochodowego, który rzekomo miał przeprowadzić prace lakiernicze od momentu zakupu pojazdu przez następne trzy tygodnie.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił wywodzone z art. 841 § 1 k.c. powództwo, gdyż okoliczności zawarcia umowy sprzedaży w dniu 25 listopada 2022 r. nie zostały poparte materiałem dowodowym potwierdzającym tę datę za pewną.

Powód został na rozprawie pouczony przez przewodniczącego o ciężarze dowodu; powód nie zawniósł innych dowodów.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Przepis art. 98 §1 k.p.c. stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty. Jeżeli orzeczenie to jest prawomocne z chwilą wydania, odsetki należą się za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu – za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty. O obowiązku zapłaty odsetek sąd orzeka z urzędu (§ 1¹). Mając na względzie, że powód przegrał proces w całości, obowiązany jest zwrócić powódce koszty związane z niniejszym postępowaniem,

czyli kwotę 3.600 zł z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego – adwokata, obliczona na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. W stosunku do pozwanego T. K. Sąd stanął na stanowisku, że nie poniósł on żadnych kosztów procesu i w związku z tym nie orzekał w tym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji wyroku.